

Inspreektekst inzake Verleggen tracé openbaar voetpad Schurberigsweg.

Geacht College en leden van de Raad,

Afgelopen oktober is in Vijlen het initiatief 'Gezond Bergdorp Vijlen gestart', dat inmiddels geëvolueerd is tot 'Blue zone Vijlen'. Mijn naam is Wout Peters en samen met mijn partner Maud Defesche mogen we als mede-initiatiefnemers wonen in deze prachtige Blue zone. In de onderbouwing van het raadsvoorstel inzake 'Verleggen tracé openbaar voetpad Schurberigsweg' wordt vermeldt dat het College van mening is dat er een kans ligt om een historische fout van een andere overheid te herstellen en het tracé van het voetpad in haar cultuurhistorische staat terug te brengen. Wij delen deze onderbouwing van harte en willen vanuit een breder perspectief en namens alle inwoners van Vijlen deze onderbouwing bekrachtigen en het College en de Raad uitnodigen deelgenoot te worden van dit brede perspectief.

Ooit was de grond om ons heen van iedereen. Of van niemand. Nu is grond meestal privé-eigendom, zetten we er hekken omheen, worden bij aankoop van agrarische gronden oppervlakte, benuttingsmogelijkheden en bedrijfsexploitatie in samenhang bekeken en praten we over inkomstenderving als een vast onderdeel van transacties.

Ooit was de grond om ons heen van iedereen...

De gemeente Vaals kan de cultuurhistorische waarde van grond weer terugbrengen naar Ooit: naar de gemeenschap van Vijlen, te beginnen met de aankoop van de grond t.b.v. het verleggen tracé openbaar voetpad Schurberigsweg.

Ooit was die grond immers ook van ons...

Om de historische fout te herstellen willen wij, inwoners van Vijlen, van grond weer gemeengoed maken. Zodanig dat de grond voorgoed van en voor de gemeenschap van Vijlen is, waarop leren en SamenZijn mogelijk is. De grond als ruimte voor medemensen om reële waarden mee te creëren. Waarden die voorzien in de basisbehoeften van mensen en dieren. Het is niet langer bedoeld als bezit, maar om als mens erop van betekenis te mogen zijn.

De Bron van het initiatief Blue zone Vijlen is *'Ik Ben omdat Wij Zijn'*. De grond terugbrengen naar die Bron en van daaruit te mogen beheren vraagt om een basis van drievoudig eigenaarschap. Door vanuit drie perspectieven naar eigenaarschap te kijken ontstaat een stevig en natuurlijk evenwicht.

Met drievoudig eigenaarschap maak je als gemeente Vaals zowel in rechtsvorm als in de wijze van organiseren onderscheid tussen het **creatief** eigenaarschap (de inwoners van Vijlen), het eeuwigdurend **juridisch** eigenaarschap (borging van de grond als gemeengoed) en het **economisch** eigenaarschap (de vruchtgebruikers van de gemeenschap rondom de grond)

Graag willen wij de Gemeente Vaals uitnodigen om straks als 'juridisch eigenaar' van de grond de mogelijkheden voor drievoudig eigenaarschap nader te verkennen binnen Bluezone Vijlen en deze verder tot bloei te brengen door een gezamenlijke pad hierin te bewandelen. Hiermee verbindt de Gemeente Vaals zich organisatorisch met het initiatief Blue Zone Vijlen, zodanig dat de stem van het gezamenlijk belang van historisch erfgoed in Vijlen gehoord kan worden en niet alleen mooi op papier blijft staan in het huidige Raadsvoorstel.

Natuurlijk hebben wij als CittaSlow-inwoners alle respect voor de tijd en de processen die nodig zijn om tot een gezond en levend(ig) stuk grond (van zichzelf) te komen. De transformatie van ons denken over, en het bezit van, grond, arbeid en kapitaal is de grootste transformatie in de economie waar we ook in de gemeente Vaals met elkaar voor staan. Het is ook hét heilige huis van de economie waar we (hopen we) steeds vaker met elkaar over in gesprek gaan. Er zijn steeds meer inwoners die aanvoelen dat het verhaal niet klopt en die het fundamenteel anders vorm willen geven.

Binnen Blue zone Vijlen als onderdeel van CittaSlow-gemeente Vaals zien we graag dat eigendom overgaat in relaties. Wij verlangen naar een gemeente waarin we beseffen dat er maar één Aarde is waarop we allemaal het recht hebben een medemenselijk leven te leiden. Binnen de Blue zone Vijlen (ver)delen we met elkaar de beschikbare grond, grondstoffen en het kapitaal.

Helemaal loslaten van eigendom kan natuurlijk niet. Want in ons huidig recht is er altijd iemand juridisch eigenaar, inclusief de zeggenschap erover. Dus als de ene boer het loslaat, wordt het van een ander. Maar wie is die ander? Het lijkt bijna vanzelfsprekend dat dit de gemeente Vaals is. Maar wat mogen en kunnen de inwoners binnen de community van Vijlen bijdragen? In hoeverre zijn ze betrokken bij de besluitvorming en mogen ze ook deelgeven?

Het herstellen van de historische fout van een andere overheid begint ons inziens bij het vernieuwen van het eigendomsrecht van dit stukje grond en van alle gronden in de gemeente Vaals. Eigenlijk gaat het over het herstellen van relaties, over het aangaan van verbindingen die we nu zijn kwijtgeraakt, het medemenselijker maken van de relatie.

Het betrekken van relaties bij de uitwisseling en toewijzing van grond binnen de gemeente Vaals, vraagt om een heel nieuw rechtsgevoel gebaseerd op medemenselijkheid en vertrouwen.

Dat doen we niet even in een Raadszaal, daar is moed en veel voorstellingsvermogen voor nodig. Daarom willen we het College en de Raad graag uitnodigen voor de grote Dorpsraad in het oude Dorpscafé van Vijlen, van maandag 20 t/m donderdag 24 januari 2025. Om daar van dichtbij te ervaren dat we dit als medemensen uit de Blue Zone Vijlen samen met de gemeente Vaals echt kunnen gaan creëren.

Het pad dat we te bewandelen hebben om van *Vijlen Dé Blue Zone binnen het CittaSlow netwerk Nederland* te maken is een leerweg van anders omgaan met grond, kapitaal en arbeid. Samen praten, experimenteren, coördineren en oplossingsrichtingen bedenken voor de ontwikkeling van deze Blue Zone. Een proces van gelijken onder gelijken die op, en met, elkaar afstemmen. Het bouwen aan nieuwe eerlijke sociale systemen, processen en infrastructuren, gebaseerd op medemenselijkheid. Het activeren van relaties, het in relatie komen tot elkaar en de onderlinge verhoudingen en verantwoordelijkheden in heldere afspraken met elkaar vastleggen betekent dat alle inwoners van Vijlen samen met de gemeente Vaals energie stoppen in het creëren van een nieuw eigendomsrecht van grond & kapitaal. Een eigendomsrecht gebaseerd op de community van Vijlen, zowel langs politieke wegen als echt in de praktijk, waardoor uitputten van de Aarde en de enorme kapitaalophoping bij enkelen gewoon niet langer mogelijk zijn.

Dit eigendomsrecht voelt voor ons nu nog als de grote olifant in deze Raadszaal, waar we nog niet echt naar durven kijken, of waarvan we hier misschien wel denken dat de weg te lang zal duren om eraan te beginnen. Laat ik u dan bemoedigen: met het initiatief Blue Zone Vijlen zijn we hieraan reeds begonnen. Het is in de gemeente Vaals echt niet meer moeilijk voor te stellen dat we werkelijk met elkaar kunnen bouwen aan een systeem van toewijzing en uitwisseling voorbij datgene wat we al kennen en hoe we het al jaren doen. Beste broers en zussen in deze zaal, wij vertrouwen op jullie creatieve geest en stappen graag met jullie in een proces om de balans te herstellen waar die verloren is gegaan en helpen zo mee graag mee aan het herstellen van die historische fout.

Voor meer informatie en het aanmelden voor de Dorpsraad verwijzen we graag naar

www.bluezonevijlen.nl